

THE BURNING BUSH

Monastic Journal



Summer 2018

Volume 31

Number 2

TABLE OF CONTENTS

Render to God the Things that are God's	pg. 03
Synergism in Theology	pg. 06
Anouncements	pg. 19
Dormition Pilgrimage Schedule.....	pg. 20

TABLA DE MATERII

Să dăm Cezarului ce este al Cezarului	pg. 12
Sinergism în teologie	pg. 15
Anunțuri	pg. 19
Programul pentru hramul Adormirii.....	pg. 20

RENDER TO GOD THE THINGS THAT ARE GOD'S

Fr. John Konkle

In the Name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit. Amen.

We often write our names, or other identifying marks, on things we own. We put our name inside the front cover of books so that those to whom we lend them remember to return them. We place our initials, or a creative drawing, on our cup at picnics so that we, and everyone else, knows it belongs to us. Priests sometimes have their names sewn into the collar of their riasa because they are hard to tell apart at clergy gatherings. Examples can easily be multiplied.

Images were used in other contexts in ancient times. For example, a signet ring could be used to make an impression in wax, which might be used to seal a letter. We still follow such practices when sending important letters, placing a stamp or seal across the enclosing edges of an envelope to discourage tampering in the mail. In the case of a wax impression made with a signet ring, the recipient could in principle take the letter back to the sender and have him put his ring into the imprint in the wax to confirm the authenticity of its origin.

The image in which God made us is in certain respects like the imprint made by a ring in wax. He stamped His image on us in such a way that He is a perfect fit. There is much that can be said regarding God's image in us, especially as it is related to our freedom and our rationality, but being created in the image of God ultimately means being created to be His home. His image in us is a unique design, a unique imprint, that He enters to unite Himself to us. He longs to place His life in our innermost being. We were created with freedom and rationality so that we might freely give ourselves to be the home of our King whose image we bear.

The sad part of the story, of course, is that in the fall, that image becomes damaged—broken but not destroyed. Consequently God does not fit so perfectly in us. It's as if the sun melted the wax a little bit, and the ring doesn't quite sit perfectly into the imprint that it had once made. Thus our image needs to be transformed. Saint Paul expresses this problem to the Romans when he says that we've exchanged the glory of the immortal God for images resembling man and birds and animals and reptiles. We worship creation instead of the Creator, and we start to become what we worship. (Rom 1:20-25)

We damage the image of God in us when we try to put a created thing in the place where only God belongs. It is as if we are trying to use the wrong size wrench on a bolt, rounding the edges of the head so that the proper size wrench no longer fits snugly enough to loosen the bolt. The image needs to be restored so that it once again becomes the place where God fits perfectly. Our ultimate destination, St Paul tells us, is to be “conformed to the image of His Son” (Rom 8:29). Several times in Scriptures we are told that Christ is the image of the Father or the exact representation of the Father (2 Cor 4:4; Col 1:15; Heb 1:3). Our calling in this life is to have our image re-formed, returning us to the image of Christ Himself. “We all, with unveiled face, beholding as in a mirror the glory of the Lord, *are being transformed into the same image* from glory to glory, just as by the Spirit of the Lord” (2 Cor 3:18; emphasis added).

In these texts we are being told that our image, damaged and deformed, is in need of repair, but God has come to be among us in the person of Jesus Christ to restore our image. He doesn’t want to repair it just so we are healthy physically or psychologically, mentally or socially—however important those types of healing may be. He wants to repair us so that He once again fits perfectly into our lives. So that we experience the very purpose of our existence. To render ourselves to God, as Christ instructs us in today’s Gospel, is to offer ourselves to Him not only to be His home, as we were created to be, but to repair and reform His image in us so that He is at home in His home, so to speak. This, to be healed spiritually, is what it is to be a true and genuine human being, as we were created to be.

Let us consider two very practical ways by which we can let our Lord reshape His image in us. The first comes from a prayer we pray time and time again in the services of the Church. After remembering the Mother of God and all the saints, we hear, “let us offer ourselves and one another and our whole life to Christ our God.” Very, very simple. We say it so often that maybe we don’t notice how profoundly important it is. But this prayer is precisely what our Lord told us to do when He said: “Give to God the things that are God’s.” In response to the deacon’s exhortation to offer the entirety of our own life, and our shared life, to God, we the faithful respond: “To You, O Lord.” We affirm, by direct address to God Himself, that we belong to Him alone, and that we are offering all that He has given us back to Him. We do not offer some portion of our life, even 99% of it, but *all* our life to Him--for He created it and it belongs to Him. So one of the simplest ways in which we can fulfill our Lord’s instruction is to say this prayer with great intentionality and focus. If we really want to offer our life to God, say: Lord, this is the life You’ve given me, I give it back to You to do with as You want. To You, O Lord.

Later in this Divine Liturgy we will hear, “Your own of Your own, we offer unto You on behalf of all and for all.” Metropolitan Kallistos (Ware) provides a very powerful image for this poignant moment of the service. God gave us wheat and grapes, he says, and we use them to make bread and wine (*The Orthodox Way*, SVS Press 1993, pp. 69-70). We then give the bread and wine back to Him, and say, “This is Yours; You gave it to us; we made some bread and wine, and we give them back to You.” God in turn takes that bread and wine, and He transforms them into the body and blood of His Son, and then He gives them back to us. This is what happens when we offer what God has given us – our very life—back to Him; He takes it and transforms it. He makes it divine. “Theosis” we call it. So there is really nothing more profound than this simple offering that we can make of our lives, and we can do so in such simple ways—by these prayers that we pray so often in the life of the Church.

The second practical suggestion comes from the Gospel reading that we have today for the Holy Martyr Mamas (9/2; Jn 15:1-10). Here the Lord teaches us with the beautiful imagery of the vine and the branches: that we are to abide in Him as the branches abide in their vine. This is such vivid imagery because we see so clearly that if a branch is severed from its vine, it’s going to wither and die. The whole point of the vine is to produce grapes. And to produce grapes, it will need to be pruned. So too we will need to be changed and transformed, pruned, to produce the fullness of the fruit, which is the whole point of being human.

It’s in this context that our Lord expresses the teaching that is so often repeated by the ascetic fathers, “Apart from Me, you can do nothing” (Jn 15:5). Well, we might say, what do you mean? People are constantly doing all kinds of things—building gigantic buildings, sending people into space, conquering nations; all sorts of things are going on in the world, seemingly apart from Christ. But our Lord means that we can do nothing that has any eternal durability, that passes from this life into the next, apart from Him. Everything that we do apart from Christ perishes. Jesus emphasizes this later in the passage: “You did not choose Me, but I chose you and appointed you that you should go and bear fruit, and *that your fruit should remain*” (Jn 15:16; emphasis added). The fruit produced in us when we abide in Christ, when we live with Him instead of apart from Him, *remains*. It has an enduring, sustaining and life-giving quality to it.

In Ecclesiastes, Solomon repeatedly teaches: “vanity of vanities, all is vanity.” Everything that we do is vanity, everything under the sun, everything that we do on our own strength is vanity. But in the midst of his intense awareness that everything done under the sun—i.e., everything done apart from God—is empty and fleeting, he places this gem: “I know that

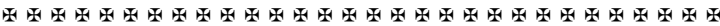
whatever God does will be forever” (Eccl 3:14). The way that we transcend this dying, perishing world is to let the Lord do His work in us for it will be forever. And yet He doesn’t do this work against our will, but at our free offering of ourselves—giving to God the things that are God’s. Then the fruit of the Spirit is formed and shaped in us, the fruit that is produced in a branch connected to the vine: Love and joy, peace and patience, goodness and kindness, faithfulness and gentleness, self-control (Gal 5:22). These are the characteristics of a full, rich human life that God is transforming into his image from glory to glory. It is Him residing in us, doing His work.

So we see again that in the simplest ways we just have to strive to do nothing apart from Christ, and we do that merely by saying “Lord, be with me as I perform this task; help me in this task. Lord, I’m anxious about this meeting or exam that is coming up; will You calm my soul? Will You help me to trust in You, to rely on You?” And we pray in this way always offering thanks to God, acknowledging that what we have comes from Him. In these humble ways we “render to God the things that are God’s” and thus allow our lives to be united to His work in this world. We are not trying to accomplish things by our own effort, but are letting our lives be energized by His work within us. If we can do that, our image is being re-formed in such a way that He will come and fit perfectly into the imprint that He has created in us. And that communion with Him will abide even after the world perishes, it will extend into eternity because He Himself has produced it in us. Let us, therefore, render to God the things that are God’s.

In the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Spirit. ■

(Adapted from a homily given on Saturday, September 02, 2017)

(Gospel Reading: Mt 22:15-22)



SYNERGISM IN THEOLOGY

Arhimandrite Roman Braga

What exactly is the “Doctrine of synergism “ in theology?

According to the “*New World Dictionary of the American Language*,” synergy is: “joint work, to work together, combined or cooperative action or force.” But in the Orthodox Theology and Spirituality it is the dogma that teaches us that individual salvation is achieved through a combination of human free will and divine grace. Later we will see that this doctrine does not pertain to all Christian faiths.

Even when the Church was one, in the fifth century, the Christian East did not experience the controversies, which raged in the West, around the notions of grace and predestination (Augustinianism, Pelagianism and semi-pelagianism, Tomism, Calvinism, Jansenism). In the Orthodox Church, the idea of grace has kept something of the vernal freshness which the word “charis” evoked to the Greek minds an idea of luminous beauty, free gift, condescension and harmony.

The heresy—in the fifth century—called Pelagianism, denied synergism between human effort and divine grace in the process of our salvation, suggesting that we can save ourselves rather than depend on Christ. Pelagius—a Scottish monk—affirmed in his teaching that the value of Christ’s redemption was limited to instruction and example, and that nature retains the ability to conquer sin and to gain eternal life, even without the aid of grace. This formal declaration has serious implications, for it is almost completely lacking the idea of the original sin. In fact, his assertion contradicts the role of Jesus Christ as Savior. If we can save ourselves, through our good deeds, then the Incarnation is in vain. He limits the divinity of Christ to a “role-model” and His teachings to a philosophy.

In opposition to Pelagius’ doctrine, the blessed Augustine, says that God does everything for our salvation, if we believe in Him: “Therefore, He has mercy on whom He wills, and whom He wills He hardens”(Romans, 9:18). We do not know how much this controversy has influenced Luther’s doctrine. Will God do everything, in the process of our salvation, without any effort on our part of interior renovation and sanctification of the soul? Probably we need more careful investigation, because Augustine, in his Tract 76 in Joan, speaking of spiritual adoption and communion with the Triune God, says: “The three Persons of The Holy Trinity: the Father, the Son, and the Holy Spirit come to us as long as we go to Them. They come with their help, if we come with our submission. They come with the intellectual light, if we want to learn something about God. They come to replenish our soul, if we want to be filled, provided that our vision of the Trinity be not from without but from within, and their indwelling in us be not fleeting but eternal.”

We cannot eliminate human’s contribution from the act of salvation, without conflicting with important biblical texts. First of all, the Epistle of St. James, which was written on the principle that faith and works should be considered together tells us: “...faith without works is dead”(2:20). Faith by itself, if it does not have works, is dead: “...for even the demons believe and tremble”(James 2:19). The words of our Lord Himself at the description of the Last Judgment cannot be denied: “...for I was hungry and you gave Me no food, I was thirsty and you gave Me no drink...(Mt. 25:42). “Every

tree that does not bear good fruit is cut down and thrown into the fire. Therefore by their fruits you will know them. Not everyone who says to Me, 'Lord, Lord,' shall enter the kingdom of heaven, but he who does the will of My Father in heaven"(Mt.7:19) It seems to me that the standard rule by which will be judged are the good works and not the doctrine.

Synergism In Orthodox Theology

The question at issue involves the state of man and the nature of grace. This is why for the Orthodox people all these doctrines sound very strange. Sure, they are the fruit of the Great Schism, a tragedy that happened in 1054. The Great Schism was not only a physical separation, but rather a tear up of the 'mystical body of the Lord.' Western Christianity isolated herself, intentionally, from the normal growth of the primitive Church, which is based on the Holy Scriptures and the living tradition of the Apostolic Fathers. They adopted Scholasticism and personal opinions resulted from philosophical speculation of the human intellect. Or, Scholasticism is a philosophy, not a dogma. Dogma is revealed in the Bible, and should be understood by the people of God, in the Church, as an ecclesial experience, not individually, not outside of the Church. And the church is sacramental. We experience the truth, participating in the Holy Mysteries of the Church.

The Orthodox Church, does not have doctrines. We experience the Truth liturgically, in the sacramental context, in hymnography, in prayer. Translated literally, Orthodoxy means 'right worship' of God, Who said: "I am the way, the truth, and the life" (Jn 14:6); and we live the truth in Church So, He is a Living God, not an acquisition of the intellect. God reveals Himself to those who call on Him in prayer, not to those who speculate. The rule in the Orthodox theological institutes is to learn everything in class, but to understand it in the church.

The difficulty in theological synergism consists in the fact that we refuse to understand the true nature of the human person, and how central man is to all theology. The inclination of man towards God is natural. Tertulien said that man is a Christian by nature, because man has been created to be an image of God as it is written in the Bible. He was created to be like God, but it is his human nature that keeps him different from God. That is to say, he is simultaneously, earthly and heavenly, transient and eternal, visible and invisible, truly and in fact a "deified animal"(Panayiotis Nellas, *Deification in Christ*, St. Vladimir Press,1987,pg.15). This theandric mode in man is paradoxical, but is biblical, and could be fully understood only in Christ.

Jesus is man and God, and man is called to spiritually realize the same theandric mode, that is to combine in his body and soul, in a harmonious synthesis, the image and likeness of God, given to him at the moment of

creation. But all this is possible only 'in Christ.' St. Paul repeats so many times in his letters this expression: 'in Christ,' because this is why God sent His Son in the world. This is the reason for the incarnation. St. Augustine wrote a book entitled "Why God Became Man? And, before him, St. Athanasius, answered this question in his treatise *On The Incarnation*: "God became man, in order for man to become like God", that means to be deified, according to the uncreated energy, not according to the essence. Only Jesus is God, according to the essence.

Were not so, Jesus would not have repeated so many times: "Remain in Me and I in you... I am the vine, you are the branches" (Jn 15:4-5); "He who eats My flesh and drinks My Blood abides in Me, and I in him" (Jn 6:56); "Is it not written in your Law: I said, 'you are gods'" (Jn 10:34); "The Holy Spirit dwells with you, and will be in you"... "I in them and You in Me, that they may be made perfect in one" (Jn 17:23). So many times St. Paul loves to remind us that we are the temple of the Living God, and that God lives in us; and, especially in the Letter to the Galatians: "I live, but not I, Christ lives in me" (2:20).

Surely, it is not easy to attain this theandric mode. Man is a paradox. There is a contradiction between our human nature, distorted by sin, and our anxious longing for God's perfection. We feel that God is the prototype and we are the image of Him, making great efforts to conform ourselves to the prototype. Many of you know how this drama is described in details by St. Augustine in his book *Confessions*. And it is even more significantly illustrated in the symbolism of the Cross. Jesus says, in the synoptic gospels: "Whoever desires to come after Me, let him deny himself and take up his cross, and follow Me" (Mk. 8:34). It is obvious in this invitation that, each man has a specific cross that marks his identity and his destiny. What is the cross? It is like in mathematics, a system of two axis of coordinates: X and Y; an emblem, ontologically representing two existential planes: the vertical plain is our movement toward God, an impelling force, given to Adam by his Creator when He breathed upon Him. The horizontal plane, is our sinful nature whose slavery we are struggling against. Man is at the intersection of these two axis. The cross is ingrained in man's psycho-physical constitution.

Here is the whole tragedy of man's existence on earth. He is on earth but at the same time he is in heaven. And he is unable to make a balance between his life on earth and his spiritual earnings. The only person who harmonized these two existential planes was Our Lord Jesus Christ, because He was true God and true man, having both natures in His divine hypostasis. So, it is not at random that Jesus was crucified on two logs. ■

SĂ DĂM CEZARULUI CE-I AL CEZARULUI

Pr. John Konkle

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

De regulă, ne punem numele pe lucrurile care ne aparțin. Ne scriem numele în interiorul cărților astfel ca cei cărora le împrumutăm să își amintească să le restituie. La un pic-nick ne punem inițialele, sau un simbol oarecare pe pahar sau cană, astfel ca atât noi cât și ceilalți să știm cui aparține. Uneori preoții au inițialele cusute pe gulerul rasei deoarece este greu să fie distinse la o adunare preoțească. Exemplele sunt numeroase.

Îndemnul Mântuitorului “Să dăm Cezarului ce-i al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu” (Matei 22:21) se referă tocmai la aceste semne identificabile. Pe vremea Vechiului Testament monezile purtau inscripția, imaginea, împăratului, indicând astfel cui aparțin. În mod discret dar clar Iisus face o paralelă între imaginea lui Dumnezeu în noi: moneda are imprimată pe ea imaginea cezarului și este drept să fie restituită cezarului; noi avem imaginea lui Dumnezeu imprimată în noi deci cu bun drept aparținem lui Dumnezeu. Să dăm bunurile pământești împăratului acestei lumi deșarte și să ne dăruim pe noi Împăratului Împăraților.

În trecut imagini diverse erau folosite în contexte diferite. Spre exemplu, un inel de sigiliu era folosit pentru a imprima un simbol în ceară, folosit pentru a sigila o scrisoare. Acest obicei este folosit și în zilele noastre când aplicăm un timbru sau o pecete pe un plic cu conținut confidențial. În cazul imaginilor de ceară făcute cu un inel de sigiliu, destinatarul putea, teoretic, să aducă scrisoarea înapoi la expeditor și să verifice autenticitatea sigiliului.

Imaginea în care Dumnezeu ne-a făcut este într'un fel ca imaginea pe care o imprimă un sigiliu în ceară. Chipul Lui este atât de perfect imprimat în noi încât este o asemănare perfectă. Se pot spune multe despre chipul lui Dumnezeu din noi, mai ales când este vorba de libertatea și rațiunea noastră, dar fiind creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu înseamnă că am fost creați să fim sălaşul Lui. Imaginea Lui în noi este ceva unic, o imagine unică. El pătrunde în noi și se unește cu noi. Dumnezeu tânjește să se sălășluiască în noi care am fost creați să fim liberi și raționali astfel să ne putem dăru și a deveni sălaşul Împăratului al cărui chip îl purtăm.

Din nefericire însă, datorită păcatului strămoșesc, această imagine este stricată, crăpată, dar nu distrusă. În consecință imaginea lui Dumnezeu nu se mai potrivește perfect în noi; ca și cum soarele a topit oarecum ceara și sigiliul nu se mai potrivește chiar atât de bine cum a fost inițial făcut. De

aceea imaginea noastră trebuie transformată. Sf. Pavel le explică acest lucru romanilor când spune că am schimbat gloria nemuritoare a lui Dumnezeu cu ceva care se aseamănă cu păsări, animale și reptile. Noi ne închinăm creației în loc să ne închinăm Creatorului și devenim ceea ce idolatrizăm. (Rom. 1:20-25).

Chipul lui Dumnezeu din noi este distrus atunci când în locul unde numai Dumnezeu trebuie să fie punem un lucru creat. Este ca și când încercăm să folosim o cheie greșită pe o piuliță, tocindu-i marginile astfel că nu se mai potrivește cheia potrivit. Imaginea trebuie să fie refăcută ca să devină din nou locul unde chipul lui Dumnezeu se potrivește perfect. Destinația noastră finală, spune Sf. Pavel, este "...să fim asemenea chipului Fiului Său..." (Rom 8:29). Scriptura menționează de mai multe ori chipul Fiului este imaginea Tatălui. (2Cor. 4:4; Col. 1:15; Evrei 1:3). Chemarea noastră în această viață este să restaurăm chipul nostru care să ne întoarcă la însuși imaginea chipului lui Hristos. "Iar noi toți, privind ca în oglindă, cu fața descoperită, slava Domnului, ne prefacem în același chip din slavă în slavă, ca de la Duhul Domnului" (2 Cor.3:18).

În aceste texte din Scriptură ni se spune că imaginea noastră stricată și deformată, necesită restaurare, iar Dumnezeu a venit să fie cu noi în persoana lui Iisus Hristos pentru a restaura această imagine. Dumnezeu nu dorește să restaureze această imagine pentru ca noi să fim sănătoși fizic, psihic și mintal, indiferent de cât sunt de importante acestea. El dorește să ne vindece ca să poată din nou să sălășluiască în noi; și în felul acesta să înțelegem cu adevărat rațiunea existenței noastre.

A ne dăruii Domnului, așa după cum ne îndeamnă Iisus, înseamnă a ne oferi Lui nu numai pentru a fi lăcașul Lui, ci și a restaura imaginea Lui în noi, astfel ca El să se simtă acasă în casa Lui. Acesta este înțelesul de a fi vindecat spiritual, de a fi cu adevărat o ființă umană așa cum am fost creați.

Să considerăm două metode practice prin care Îl putem lăsa pe Domnul să reconstruiască imaginea Sa în noi. Prima metodă dintr'o rugăciune pe care o repetăm continuu în slujbele Bisericii. După ce amintim pe Maica Domnului și toți sfinții, spunem: "Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră Lui Hristos Dumnezeu să o dăm." Este foarte simplu, dar pentru că o spunem atât de des nu ne dăm seama cât de profund importantă este. Dar asta este exact ceea ce Domnul ne îndeamnă să facem atunci când a spus: "Să dăm Cezarului ce-i al Cezarului." Răspunsul la petiția diaconului de a ne oferi pe noi și întreaga noastră viață Lui Hristos Domnul, este "Ție Doamne." Astfel răspundem Domnului în mod direct că Îi aparținem și că tot ce ne-a dat îi restituim Lui; nu o parte din viața noastră, nu 99% din ea, ci întreaga noastră viață, pentru că El a creat-o și Lui Îi aparține. Așa dar, cel mai simplu lucru pe care îl putem face este de a rosti această rugăciune cu

reală intenție și concentrare. Dacă vrem cu adevărat să ne oferim viața lui Dumnezeu să spunem: ‘Doamne, aceasta este viața pe care Tu mi-ai dat-o, Ți-o dau înapoi să faci cum crezi cu ea. Ție, Doamne.’

Mai departe în Sfânta Liturghie preotul spune: “Ale Tale dintru ale Tale, Ție-Ți aducem de toate și pentru toate.” Referitor la acest moment important al Sfintei Liturghii, Mitropolitul Kallistos (Ware) spune: “Dumnezeu ne-a dat grâu și struguri pe care noi le folosim să facem pâine și vin (The Orthodox Way, SVS Press 1993, pp.69-70). Apoi Îi dăm înapoi pâinea și vinul și spunem: “Acestea sunt ale Tale, pe care ni le-ai dat nouă, din care am făcut pâine și vin și noi Ți le dăm înapoi.” Dumnezeu ia acea pâine și acel vin și le transformă în trupul și sângele Fiului Său, ca apoi să ni le dea nouă. Asta este ce se întâmplă când Îi oferim înapoi lui Dumnezeu ceea ce El ne-a dat—propria noastră viață; El o ia și o transformă, o sanctifică. Nu este deci nimic mai profund decât această simplă ofertă a vieții noastre pe care o facem. Și asta este atât de ușor, cu ajutorul rugăciunilor pe care le rostim atât de des în Biserică.

A doua metodă practică provine din Evanghelia care s’a citit pentru Sfântul Mucenic Mamant (Ioan 15: 1-10). Este vorba de imaginea viței de vie și a mlădițelor: ca noi să rămânem în El așa cum mlădița rămâne în viță. Imaginea acesta este foarte puternică; este clar că dacă o mlădiță este ruptă din viță se usucă și moare. Scopul viței este acela de a produce struguri. Și pentru a rodi struguri trebuie să fie curățată. La fel și noi trebuie să fim curățiți, transformați pentru a rodi—singurul motiv pentru care suntem oameni.

Acesta este contextul în care învățăturile Domnului nostru sunt continuu repetate de părinții asceți: “...fără Mine nu puteți face nimic” (Ioan 15:5). Cu toate acestea, oamenii fac nenumărate lucruri: construiesc clădiri gigantice, călătoresc în spațiu, cuceresc popoare; nenumărate lucruri se întâmplă în lume departe de Hristos. Dar ceea ce Domnul nostru spune este că nimic durabil și care să treacă din viața asta în cea viitoare nu se poate efectua fără El. Tot ceea ce facem fără Hristos dispare: “Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi și v-am rânduit să mergeți și roadă să aduceți și *roada voastră să rămână...*” (Ioan 15:16). Rода care crește în noi atunci când trăim întru Hristos, când trăim cu El și nu departe de El, rămâne și are calitatea de a dăinui.

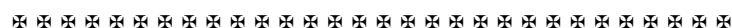
În capitolul întâi din Ecclesiastul, Solomon repetă mereu “...deșertăciunea deșertăciunilor, toate sunt deșertăciuni” (Ecc. 1:2). Tot ceea ce facem este deșertăciune, tot ceea ce facem cu puterile noastre, separat de Dumnezeu este deșertăciune. Iar mai departe spune Solomon: “...tot ceea ce a făcut Dumnezeu va ține în veac de veac...” (Ecc. 3:14). Modul în care depășim această lume destinată morții și pieirii este să lăsăm

pe Dumnezeu să lucreze în noi și astfel lucrarea va dăinui în veac. Dar El nu lucrează contra voinței noastre; noi trebuie să ne dăruim, să dăm lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu și astfel rodul Duhului Sfânt este format și conturat în noi, fructul produs de o mlădiță legată de trunchi: “Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința” (Gal. 5:22). Acestea sunt caracteristicile unei vieți complete, pe care Dumnezeu o transformă în asemănarea Lui pentru totdeauna. El este cel care sălășluiește în noi și face lucrul Său.

Vedem deci ca în lucrurile cele mai simple trebuie să ne străduim să nu facem nimic fără Hristos; să spunem ‘Doamne, fi alături de mine în situația asta; ajută-mă să fac lucrul acesta; Doamne, sunt îngrijorat de examenul pe care urmează să îl dau, liniștește sufletul meu. Ajută-mă Doamne să am încredere în Tine, să mă încred în voia Ta.’ Și așa ne rugăm continuu, mulțumind lui Dumnezeu, realizând că toate vin de la El. În acest fel smerit dăm lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu, permițând ca viața noastră să se unească cu lucrarea Sa în această lume. Să nu încercăm să realizăm ceva prin propriile noastre forțe, ci să lăsăm viața noastră să fie stimulată de lucrarea Lui în noi. Dacă putem face acest lucru, imaginea noastră va fi reorganizată în așa un mod încât El va veni și chipul Lui se va potrivi perfect pe imaginea pe care El a creat-o. Iar această legătură va dăinui chiar și după ce lumea va pieri; ea se va extinde în eternitate pentru că El Însuși a creat-o. Să dăm deci lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu.

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. ■

(Adaptat după o predică la Evanghelia de la Matei 22:15-22, la 2 Septembrie 2017.)



SINERGISM ÎN TEOLOGIE

Fr. Roman Braga

Ce este de fapt doctrina synergismului în teologie?

Dicționarul Limbii Americane definește synergismul ca fiind lucru comun, acțiune sau forță comună. În teologia și spiritualitatea ortodoxă, synergismul se definește ca fiind dogma care ne învață că mântuirea personală se realizează printr-o combinație de voință personală liberă și milă cerească. Vom vedea mai departe că această doctrină nu aparține tuturor religiilor creștine.

Chiar și atunci când Biserica a fost una, în secolul al V-lea, creștinismul Răsăritean nu a avut experiența controverselor care au bântuit Occidentul relativ la noțiunile de milă și predestinare—Pelagianism și semi-Pelagianism, Tomism, Calvinism, Jansenism. În Biserica ortodoxă, ideea de milă a conservat ceva din prospețimea primăvăratică pe care cuvântul “har” îl conferă gândirii grecești; o idee de o frumusețe luminoasă, un dar fără preț, condescendență și armonie.

În secolul al V-lea a fost o erezie, numită Pelagianism, care nega sinergia dintre efortul uman și mila lui Dumnezeu în procesul mântuirii, sugerând că ne putem mântui singuri, fără a depinde de Hristos. Pelagius,—un călugăr Scoțian care trăia pe vremea aceea la Roma—susținea în învățăturile lui că meritul răscumpărării lui Hristos era limitat la instrucțiuni și exemplu, că natura umană posedă capacitatea de a învinge păcatul și de a câștiga viața veșnică, chiar fără ajutorul harului divin. Această afirmație a lui are implicații serioase, deoarece ideea păcatului original nici măcar nu există. De fapt, afirmația lui contrazice rolul lui Hristos ca Mântuitor. Dacă ne putem salva singuri, prin faptele noastre bune, atunci Întruparea este zadarnică. El limitează harul divin al lui Hristos la un ‘comportament model,’ iar învățăturile Lui la o simplă filozofie.

Contrar doctrinei lui Pelagius, Fericitul Augustin, inspirat de Sf. Pavel—în special de către Epistola către Romani — spune că Dumnezeu face totul pentru mântuirea noastră, dacă credem în El: “...Dumnezeu pe cine voiește îl miluiește, iar pe cine voiește îl împietrește” (Rom. 9:18).

Fericitul Augustin, vorbește de cele trei Persoane ale Sf. Treimi: Tatăl, Fiul și Sf. Duh care vin la noi atâta timp cât și noi mergem către ele. Ele ne ajută numai dacă noi ne supunem. Ele ne luminează intelectul dacă noi dorim să Îl cunoaștem pe Dumnezeu. Ele vin să ne împospăteze sufletul cu condiția ca înțelegerea noastră despre Sf. Treime să vină din interior și nu din afară, iar sălășluirea lor în sufletul nostru să nu fie trecătoare ci eternă. Nu putem elimina contribuția omului din procesul mântuirii fără să venim în conflict cu importante pasaje biblice. În primul rând Epistola Sf. Apostol Iacov care a spus că munca și credința trebuie considerate împreună: “...credința fără de fapte moartă este” (Iacov 2:20); iar cuvintele Mântuitorului Însuși la judecata de apoi, nu pot fi contestate: “Căci flămând am fost și nu Mi-ați dat să mănânc; însetat am fost și nu Mi-ați dat să beau...” (Matei 25:42). Căci “...orice pom care nu face roadă bună se taie și se aruncă în foc. De aceea după roadele lor îi veți cunoaște. Nu oricine Îmi zice: ‘Doamne, Doamne’ va intra în împărăția cerurilor, ci cel ce va face voia Tatălui Meu Celui din ceruri” (Matei 7:19). Părerea mea este că regula după care vom fi judecați va fi bazată pe fapte și nu pe doctrină.

Sinergismul în teologia ortodoxă

Problema în discuție implică starea omului și natura harului. De aceea pentru creștinii ortodocși, doctrinele de care am amintit mai sus par foarte stranii. Desigur ele sunt rezultatul schismei care a avut loc în anul 1054. Marea schismă nu a fost doar o separare materială, ci o sfășiere a trupului mistic al Mântuitorului. Creștinismul Occidental s'a depărtat intenționat de evoluția normală a Bisericii primare care era bazată pe Sf. Scriptură și pe tradiția apostolică și a adoptat scolasticismul, și opiniile personale bazate pe speculațiile intelectului uman. Dar Scolasticismul este o filozofie și nu o dogmă. Dogma este dezvoltată în Biblie și trebuie înțeleasă de oameni ca o experiență spirituală, în cadrul Bisericii și nu individual, în afara Bisericii. Iar Biserica este sacră. Noi aflăm adevărul în Biserică, prin participarea la Sfintele Taine, prin rugăciuni, din imnografie. Ortodoxie înseamnă 'drapta rugăciune' către Dumnezeu care a spus: "Eu sunt Calea, Adevărul și Viața..."(Ioan 14:6). Noi trăim adevărata credință în cadrul Bisericii. Așadar, Dumnezeu este un Dumnezeu adevărat, nu o închipuire a intelectului. Dumnezeu se dezvoltă acelor care Îl caută prin rugăciune, nu prin speculații intelectuale. Regula în institutele teologice ortodoxe este să se învețe totul în clasă, dar să fie înțeles în Biserică.

Dificultatea sinergismului teologic este că noi refuzăm să înțelegem adevărata natură a persoanei umane și că omul este centrul întregii teologii. Înclinația omului spre Dumnezeu este naturală. Tertulian spune că omul este creștin prin natura sa. Aceasta se datorează faptului că omul a fost creat să fie o asemănare a lui Dumnezeu. El a fost creat să fie ca Dumnezeu. Asta înseamnă că omul este în același timp pământesc și ceresc, trecător și etern, vizibil și invizibil, cu alte cuvinte 'un animal sfințit' (Panayotis Nellas, *Deification in Christ*, SVS Press, 1987, p.15). Această dublă natură a omului este paradoxală, dar este Biblică și nu poate fi înțeleasă în întregime decât în Hristos.

Iisus este om și Dumnezeu, iar omul este chemat să realizeze spiritual același mod teandric, adică să combine în trupul și sufletul său, într'un mod armonios, chipul și asemănarea lui Dumnezeu, care i-a fost dată lui când a fost creat cu natura sa umană. Dar totul este posibil numai în Hristos. Sf. Pavel, în Epistolele sale repetă de nenumărate ori expresia 'în Hristos,' pentru că de asta a trimes Dumnezeu pe Fiul Său în lume. Acesta este motivul Întrupării. Sf. Augustin a scris o carte intitulată "*Dece Dumnezeu a devenit om?*" iar înainte de el, Sf. Atanasius a răspuns acestei întrebări în tratatul său *Despre Întrupare*: "Dumnezeu a devenit om pentru ca omul să devină ca Dumnezeu", adică să fie îndumnezeit prin energiile divine necreate, și nu prin esență. Numai Iisus este Dumnezeu prin esență. Să nu

fi fost așa, Iisus nu ar fi repetat atât de des: “Rămâne-ți în Mine și Eu în voi... Eu sunt vița, voi sunteți mlădițele” (Ioan 15:4-5), “Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu rămâne întru Mine și Eu întru el”(Ioan 6:56); “Nu este scris în Legea voastră că: ‘Eu am zis Dumnezei sunteți?’”(Ioan 10:34), “Eu întru ei și Tu întru Mine, ca ei să fie desăvârșiți întru unime...” (Ioan 17:23). Sf. Pavel ne amintește mereu că noi suntem templul Dumnezeului celui viu și că Dumnezeu trăiește în noi: “...nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine” (Gal. 2:20).

Desigur acest mod teandric nu este ușor de realizat deoarece există o discrepanță între natura noastră umană distorsionată de păcat și dorința noastră de a atinge perfecțiunea divină. Noi simțim că Dumnezeu este prototipul și că noi am fost creați după chipul și asemănarea Lui și facem eforturi mari de a ne conforma acestui prototip. Această dramă este descrisă în detaliu de către Sf. Augustin în lucrarea lui *Confesiuni*, și este și mai semnificativ ilustrată de simbolismul Crucii. Iisus spune: “Ia-ți crucea ta și urmează-mi Mie”(Marcu 8:34). Din această invitație este evident că fiecare om are o cruce personală care îi marchează identitatea și destinul. Ce este crucea? Este ca și în matematică un sistem de două axe, X și Y, care se întretaie; este o emblemă ontologică care reprezintă două planuri de existență. Planul vertical este mișcarea noastră către Dumnezeu, o forță care ne împinge, o forță care i-a fost dată lui Adam de către Creatorul său atunci când a suflat asupra lui. Planul orizontal este natura noastră plină de păcat contra căreia sclavie ne luptăm neîncetat. Crucea este imprimată în constituția psiho-somatică a omului.

Aceasta este întreaga tragedie a existenței omului pe pământ. Omul este pe pământ dar în același timp este și în cer. Și el nu este capabil să facă o balanță între existența lui pământească și aspirațiile spirituale. Singura persoană care a armonizat aceste două planuri existențiale a fost Domnul nostru Iisus Hristos pentru că el a fost Dumnezeu adevărat și om adevărat, posedând ambele naturi în ipostaza Lui divină. Deci nu a fost o simplă întâmplare că Iisus a fost răstignit pe două lemne încrucișate (*See Arhim. Roman Braga, Pe Drumul Credinței, HDM Press, 1995, pg. 208-212*). ■

MONASTERY FALL WORK DAY

Saturday November 3, 2018

10:00 am to 4:00 pm

Please bring rakes and gloves.

Liturgy will start at 8:00 am

OWHM

Orthodox Women in the Healing Ministries

26th Annual Fall Retreat

Holy Dormition Monastery, Rives Junction, MI

October 5,6,&7, 2018

Vessels of Love:

The Body's Involvement in Healing the World.

Fr. John Konkle, M. Div., Ph.D

Fr. John has been the resident priest of Holy Dormition Monastery since 2009. He holds a M.Div. from the International School of Theology, and also graduated from St. Vladimir Theological Seminary. Father was formerly Assistant Professor of Philosophy at Dartmouth College, after receiving a Ph.D. from Princeton University.

Please see our web site, owhm.org for registration or call Monica Dellas at 517-414-3829

✠ ✠

**Clergy Wives Retreat
October 12, 2018**

For information and registration contact:
Mat. Jeanine Frigerio
517-554-0105

**31TH ANNUAL PILGRIMAGE
CELEBRATION
2018**

**Guests of Honor:
His Grace Bishop THOMAS (Antiochian Archdiocese)**

**Hosted by
His Eminence Archbishop NATHANIEL**

PILGRIMAGE SCHEDULE

Tuesday, August 14

5:00 pm Light Supper
6:30 pm Vigil of the Feast with Lamentations.

Wednesday, August 15

9:00 am Akathist, 3rd Hour, 6th Hour, Vesting of the
Hierarchs and procession to the Pavilion
10:00 am Hierarchal Holy Liturgy.
12:45 pm Lunch
2:30 pm Mystery of Holy Unction.
5:30 pm Vespers
6:30 pm Supper

DORMITION OF THE MOTHER OF GOD ORTHODOX MONASTERY
3389 Rives Eaton Road, P.O.Box 128, Rives Junction, MI 49277
Phone: (517) 569-2873